

Sygn. akt III AUa 1934/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 sierpnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Daria Stanek (spr.)
Sędziowie:	SSA Małgorzata Gerszewska SSO del. Monika Popielińska
Protokolant:	sekr. sądowy Angelika Czaban

po rozpoznaniu w dniu 23 sierpnia 2018 r. w Gdańsku

sprawy L. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o odsetki

na skutek apelacji L. D.

od wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 13 października 2017 r., sygn. akt IV U 960/17

I. oddala apelację;

II. zasądza od L. D. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. kwotę 240,00 (dwieście czterdzieści 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

SSA Małgorzata Gerszewska SSA Daria Stanek SSO del. Monika Popielińska

Sygn. akt III AUa 1934/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 kwietnia 2017 r. ZUS Oddział w T., wykonując wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 8 marca 2017 r., wypłacił L. D. odsetki za okres od 27 października 2015 r. do 21 października 2016 r. w kwocie 1.490,62 zł.

Ubezpieczony złożył odwołanie od tej decyzji.

Ubezpieczony wskazał, że nie wie, czy od kwoty potrącono zaliczki na podatek dochodowy i inne opłaty, że decyzja nie zawiera stwierdzenia, że ustala się tę, a nie inną okoliczność jako ostatnią okoliczność do wydania decyzji, decyzja

nie zawiera wyliczenia odsetek. Wniósł o ustalenie na drodze sądowej ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku.

W odpowiedzi na odwołanie organ wniósł o oddalenie odwołania. Wskazał że Sąd Apelacyjny w Gdańsku wyrokiem z dnia 8 marca 2017 r. stwierdził odpowiedzialności organu rentowego i organ, realizując ten wyrok, dokonał wypłaty należnych odsetek – od dnia następnego po upływie terminu przewidzianego na wydanie decyzji i podjęcie wypłaty do dnia przekazania należności na pocztę lub do banku włącznie (24 września 2015 r. – orzeczenie Komisji Lekarskiej – termin na wypłatę 24 października 2015 r. – ponieważ 31 dzień przypada na 25 października 2015 r. tj. na niedzielę, odsetki wypłaca się od wtorku 27 października 2015 r. do dnia przekazania należności na rachunek pocztowy tj. do 21 października 2016 r.). Organ rentowy dokonał też szczegółowego wyliczenia odsetek.

W piśmie z dnia 20 lipca 2017 r. ubezpieczony wniósł o zasądzenie na jego rzecz także odsetek z tytułu opóźnienia w wypłacie świadczenia rehabilitacyjnego przyznanego wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z 16 stycznia 2015 r.

W piśmie z dnia 21 sierpnia 2017 r. ubezpieczony wniósł o zasądzenie na jego rzecz także odsetek od 28 listopada 2002 r. (data ogłoszenia ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) do dnia zapłaty. Wskazał, że dotyczą one świadczenia wypadkowego (wypadek z 8 grudnia 2001 r.), które niesłusznie nie zostało mu wypłacone z powodu rzekomego braku opłaconych składek.

Sąd Okręgowy w Toruniu - IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 13 października 2017 r. oddalił odwołanie (pkt I) oraz przekazał wniosek L. D. o ustalenie prawa do odsetek z tytułu opóźnienia w wypłacie świadczenia rehabilitacyjnego zamieszczony w piśmie z 20 lipca 2017 r. do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T. (pkt II), sygn. akt IV U 960/17.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 9 czerwca 2015 roku L. D. złożył wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Lekarz orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 23 lipca 2015 roku stwierdził, iż wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy. Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 24 września 2015 r. podtrzymała orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 23 lipca 2015 r.

Organ rentowy w dniu 29 września 2015 r. wydał decyzję odmawiającą ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z powodu wypadku przy pracy w oparciu o orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 24 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu wyrokiem z dnia 12 lipca 2016 r., sygn. akt IV U 2167/15, zmienił ww. decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od 9 czerwca 2015 r. na okres 2 lat i jednocześnie nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

W dniu 17 października 2016 r. organ rentowy, wykonując wyrok Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 12 lipca 2016 r., wydał decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od 9 czerwca 2015 r. do 8 czerwca 2017 r. W decyzji wskazano, że świadczenia należne ubezpieczonemu za okres od 9 czerwca 2015 r. do 30 września 2016 r. wynoszą łącznie 30.354,22 zł. Należność ta została wypłacona ubezpieczonemu w dniu 22 października 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku wyrokiem z dnia 8 marca 2017 r., III AUa 1801/16 zmienił ww. wyrok Sądu Okręgowego w taki sposób, że stwierdził odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

W dniu 28 kwietnia 2017 r. organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję i w dniu 20 maja 2017 r. wypłacił ubezpieczonemu odsetki za okres od 27 października 2015 r. do 21 października 2016 r. w kwocie 1.490,62 zł.

Sąd Okręgowy ustalił przedstawiony stan faktyczny na podstawie okoliczności bezspornych, a także dokumentów – zarówno znajdujących się w aktach emerytalnych dotyczących L. D., prowadzonych przez ZUS Oddział w T., jak i tych zgromadzonych w aktach tutejszego Sądu Okręgowego – o sygnaturze IV U 2167/15. Sąd uznał, że wszystkie powołane wyżej dokumenty stanowiły wiarygodny materiał dowodowy, ponieważ były one jasne, logiczne i zrozumiałe oraz wzajemnie się uzupełniały, tworząc łącznie spójną całość. Sąd nie znalazł podstaw do podważenia miarodajności któregokolwiek z powołanych wyżej dowodów. Sąd podkreślił przy tym, że stan faktyczny w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy nie był przedmiotem sporu między stronami.

Na podstawie art. 217 § 3 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił wnioski dowodowe ubezpieczonego dotyczące dokumentacji ZUS Oddział w P., wyników badań medycznych z 2002 r., dokumentacji dotyczącej zaległości składek oraz wnioski zgłoszone w piśmie przygotowawczym z 13 października 2017 r., albowiem ich przeprowadzenie było zbędne z punktu widzenia przedmiotu procesu, tj. prawa do odsetek. Kwestia ta zostanie szerzej przedstawiona w dalszych rozważaniach.

Sąd I instancji wskazał, że w niniejszej sprawie przedmiotem sporu było to, czy organ rentowy prawidłowo ustalił wysokość przysługujących ubezpieczonemu odsetek za nieterminowe ustalenie prawa do renty ubezpieczonego z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy.

Nie budziło natomiast wątpliwości prawo ubezpieczonego do uzyskania odsetek z tego tytułu. Zaistnienie stanu opóźnienia w wypłacie świadczenia zostało przesądzone wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 8 marca 2017 r., III AUa 1801/16, który zmienił wyrok Sądu Okręgowego poprzez ustalenie na podstawie art. 118 ust. 1a zd. 2 ustawy z dnia

17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U.

z 2017 r., poz. 1383 ze zm., dalej jako ustawa emerytalna) odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Taki stan rzeczy oznaczał wypełnienie dyspozycji art. 85 ust. 1 zd. 1 ustawy z 13 października 1998 r.

o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1778 ze zm.), który stanowi,

że jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie określonych przepisami prawa cywilnego.

Gdy chodzi o wyliczenie wysokości odsetek, organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie przedstawił, w jaki sposób dokonał wyliczenia ogólnej sumy odsetek wskazanych w zaskarżonej decyzji. Wyliczenie to nie budziło żadnych zastrzeżeń Sądu I instancji. Ubezpieczony również nie kwestionował jego prawidłowości.

Sąd Okręgowy w szczególności wskazał, że organ rentowy zastosował prawidłową stopę procentową odsetek ustawowych (8% do 31 grudnia 2015 r. – rozporządzenie Rady Ministrów z 16 grudnia 2014 r. w sprawie określenia wysokości odsetek ustawowych, Dz. U. z 2014 r. poz. 1858, i 7% po tej dacie – obwieszenie Ministra Sprawiedliwości z dnia

7 stycznia 2016 r. w sprawie wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, M.P. z 2016 r. poz. 47), a także właściwie ustalił początkową datę odliczania odsetek.

Zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy emerytalnej organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni

od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, a zgodnie ust. 2

ww. przepisu jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do świadczenia oraz jego wysokość, organ rentowy dokonuje wypłaty świadczenia w terminie określonym w ust. 1. Oznacza to – jako że ostatnia okoliczność niezbędna do wydania decyzji winna zostać ustalona w wyniku orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS z 24 września 2015 r. – że wydanie decyzji w przedmiocie przyznania renty ubezpieczonemu i wypłata należnego mu świadczenia winny nastąpić najpóźniej w dniu 24 października 2015 r. Na ten dzień przypadał bowiem 30 dzień od wskazanego orzeczenia.

W dniu 24 października 2015 r. przypadała sobota. Zgodnie z art. 57 § 4 k.p.a.

w związku z art. 124 ustawy emerytalnej, jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

Sąd podzielił stanowisko organu rentowego, iż wypłata ubezpieczonemu należnego świadczenia winna zastęp nastąpić najpóźniej w dniu 26 października 2015 r., czyli

w poniedziałek, co oznacza, iż organ rentowy pozostawał w opóźnieniu od dnia następnego, tj. 27 października 2015 r.

Końcowa data odsetkowa została ustalona na podstawie § 2 ust. 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 12, poz. 104). Przepis ten sanowi, że jeżeli świadczenie jest wypłacane osobie uprawnionej za pośrednictwem poczty lub na rachunek bankowy, za dzień wypłaty świadczeń uważa się dzień przekazania należności na pocztę lub do banku. Z akt rentowych jednoznacznie wynikało, że wypłata zaległego świadczenia została dokonana w dniu 21 października 2016 r.

Jeżeli chodzi o argumenty ponoszone przez ubezpieczonego, to Sąd Okręgowy uznał, że nie zasługiwały one na uwzględnienie, jako że nie odnosiły się do meritum sprawy. Ubezpieczony w swoich pismach procesowych skupiał się przede wszystkim na rzekomych nieprawidłowościach organu rentowego skutkujących odmową wypłaty świadczenia wypadkowego i z tego tytułu domagał się wypłacenia odsetek od 28 listopada 2002 r. Przedmiot orzekania w niniejszym postępowaniu był zaś ograniczony treścią zaskarżonej decyzji. Sprowadzał się on jedynie do kwestii odsetek za nieterminowe ustalenie prawa

do renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy. Przywoływane przez ubezpieczonego okoliczności zdecydowanie wykraczały poza przedmiot procesu, a zatem nie mogły być badane przez Sąd.

Ponadto, ubezpieczony konsekwentnie domagał się także przeprowadzenia postępowania celem ustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Żądanie to jednak opiera się na nieporozumieniu – owa ostatnia okoliczność została już ustalona

w toku postępowania toczącego się przed Sądem Okręgowym w Toruniu w sprawie o sygnaturze IV U 2167/15, dzięki czemu przyznano ubezpieczonemu prawo do renty. Orzeczenie Sądu Apelacyjnego z dnia 8 marca 2017 r., sygn. akt III AUa 1801/16, zmieniające wyrok Sądu Okręgowego w taki sposób, że stwierdza odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, ma tylko takie znaczenie dla sytuacji ubezpieczonego, że w ten sposób uzyskał on prawo do wypłaty odsetek.

Wobec powyższego, Sąd I instancji na podstawie cytowanych wyżej przepisów prawa materialnego oraz w oparciu o przepis art. 477¹⁴ §1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonego jako bezzasadne, nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia (punkt I wyroku. Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że ubezpieczony złożył także wniosek o ustalenie prawa

do odsetek z tytułu opóźnienia w wypłacie świadczenia rehabilitacyjnego. Jako że jest to nowe żądanie, dlatego też na podstawie art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy przekazał ten wniosek organowi rentowemu do rozpoznania (punkt II wyroku).

Apelację od wyroku wywiódł ubezpieczony, zarzucając:

1/ błędne przyjęcie przedmiotu sporu - przyjęcie za wystarczające samego faktu wypłacenia odsetek przez ZUS za okres ustalony samodzielnie przez tę instytucję poprzez stwierdzenie w uzasadnieniu zaskarżanego wyroku: „W niniejszej sprawie przedmiotem sporu było to, czy organ rentowy prawidłowo ustalił wysokość przysługujących ubezpieczonemu odsetek za nieterminowe ustalenie prawa do renty ubezpieczonego z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy”; ubezpieczony zakwestionował powyższe, podnosząc, że wysokość odsetek reguluje prawo; przedmiotem sprawy była kwota łączna odsetek - ustalenie, za jaki okres, od kiedy ZUS winien wypłacić odsetki, jako prawidłowo działający organ rentowy - wobec faktu, że odpowiada za „swoich” lekarzy orzeczników; dla określenia czy coś było „nieterminowe” koniecznym jest w pierw ustalenie prawidłowego terminu początkowego;

2/ nie wyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy, poprzez zaniechanie wyjaśnienia kwestii podstawowej w niniejszej sprawie, że to właśnie zaniechania organu rentowego (w postaci przewlekłego, zagmatwanego i bez należytej staranności prowadzenia postępowania rentowego, z momentami gubienia dokumentów/orzeczeń lekarzy, komisji, dokumentacji medycznej odwołującego), a w konsekwencji lekceważącego nierespektowania przez ZUS Oddział w T. wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 16 stycznia 2015 r., w części II: „... oraz wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy przekazuje do ZUS Oddziału w T. jako organu właściwego”; wobec bezczynności organu rentowego odwołujący się zmuszony był samemu złożyć wniosek, dostarczyć organowi rentowemu odpis wyroku, a i tak organ rentowy rozpoczął swoją procedurę - po raz kolejny - od początku;

3/ naruszenie prawa procesowego w stopniu mającym istotny wpływ na wynik sprawy - poprzez zastąpienie kodeksowej zasady swobodnej oceny dowodów, zasadą dowolnej i wybiórczej oceny dowodów; nie mając zamiaru pełnego rozpoznania sprawy, sprowadzając niewykonanie przez ZUS Oddział w T. wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 16 stycznia 2015 r. do przesyłania korespondencji między sekretariatami (nagranie z rozprawy 00:29:50 - zasadnicze motywy rozstrzygnięcia), a przy tym pomijając: zapis protokołu uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 8 marca 2017 r.: „Prawidłowo zatem i starannie działający organ rentowy mógł już wówczas i powinien był zapoznać się zarówno z przedmiotowymi opiniami biegłych ...” - wydaje się tym samym, że sugestia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku odnośnie terminu początkowego była wystarczająco czytelna.

Wskazując powyższe zarzuty ubezpieczony wniósł o:

1/ uchylenie zaskarżonego wyroku do ponownego pełnego rozpoznania przez Sąd Okręgowy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń w T., w innym składzie orzekającym lub zmianę zaskarżonego wyroku poprzez określenie, że ZUS Oddział w T. jako organ rentowy ponosi w całości odpowiedzialność za brak właściwego ustalenia w stosownym czasie wszystkich okoliczności niezbędnych do wydania decyzji, niezwłocznie jednak z momentem upływu 30 dni od uprawomocnienia się wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 16 stycznia 2015 r. wobec zaniechania podjęcia czynności objętych wyrokiem; jednak w żadnym przypadku nie później niż po upływie 30 dni od dnia otrzymania przez tegoż wyroku;

2/ ustalenie, że termin naliczania odsetek nie może być jednak w żadnym przypadku późniejszy niż dzień 9 czerwca 2015 r., tj. winien przypadać od dnia złożenia przez odwołującego się wniosku rentowego (samodzielnie pobranego z ZUS) - wobec niewykonania przez organ rentowy wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 16 stycznia 2015 r., sygn. akt IV U 328/14;

3/ obciążenie strony powodowej kosztami postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji skarżący wskazał, że w jego ocenie Sąd Okręgowy pominął znaczenie kwestii niewykonania przez ZUS wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 16 stycznia 2015 r., które to wykonanie mogło przecież sprowadzić się np. do wysłania na adres odwołującego się pisma lub stosownego druku (sprowadził sprawę do korespondencji między Sekretariatami?), zapominając przy tym, że pierwszy przelew świadczenia z ZUS - jako realizacja wyroku Sądu wpłynął na konto odwołującego w dniu 7 kwietnia 2015 r. - czyli pkt I ww. wyroku zaczęto wykonywać w miesiącu marcu. Sąd Okręgowy pominął przy tym także fakt, że już w momencie złożenia odrębnego wniosku o wypłatę renty (w dniu 9 czerwca 2015 r. wraz z kserokopią wyroku Sądu Rejonowego w T.) organ rentowy dysponował pełną dokumentacją medyczną odwołującego - na co zwrócił już uwagę Sąd Apelacyjny w Gdańsku - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w wyroku z dnia 8 marca 2017 r. (sygn. akt III AUa 1801/16: „Zarówno w orzecznictwie, jak i w doktrynie przyjmuje się, że błąd lekarzy orzeczników ZUS jest błędem organu rentowego, za który organ ten ponosi odpowiedzialność”). Sąd Okręgowy w T. pominął - po raz drugi - fakt, że prawidłowo działający organ rentowy miał wszelkie podstawy do tego, aby najpóźniej w dniu złożenia odrębnego pisma z wnioskiem o ustalenie prawa do renty i o wypłatę renty przyjąć datę tę za termin początkowy należnych odsetek; przecież okres od uprawomocnienia się wyroku z dnia 16 stycznia 2015 r. mógł służyć prawidłowo działającemu organowi rentowemu do przeprowadzenia wymaganego postępowania administracyjnego - czego ZUS nie uczynił, nie wykonał wyroku Sądu.

W piśmie procesowym z dnia 19 czerwca 2017 r. ubezpieczony wskazał, że wnosi o zasądzenie odsetek od 14 lutego 2015 r. (wyrok Sądu Rejonowego w przedmiocie świadczenia rehabilitacyjnego z dnia 15 stycznia 2015 r. + 30 dni na uprawomocnienie się wyroku) - 968,58 zł.

W piśmie procesowym z dnia 20 kwietnia 2018 r. ubezpieczony wniósł o zobowiązanie ZUS Oddział w P. do przedłożenia wskazanej dokumentacji, jak również o zasądzenie od ZUS na jego rzecz: świadczenia rehabilitacyjnego w związku z wypadkiem przy pracy od dnia 1 listopada 2002 r. lub dnia wejścia w życie ustawy, jak również renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od dnia 1 listopada 2003 r. lub od dnia następnego po ustaniu wypłaty. Wnioskodawca zażądał także skierowania sprawy o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy do ponownego rozpatrzenia przez Sąd Rejonowy w Toruniu.

W piśmie z dnia 10 maja 2018 r. pozwany organ wniósł o nieuwzględnienie przez Sąd wyżej przytoczonych wniosków odwołującego się.

W kolejnym piśmie procesowym z dnia 8 czerwca 2018 r. wnioskodawca rozszerzył argumentację na poparciu wniosków sformułowanych w piśmie z dnia 20 kwietnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja L. D. podlega oddaleniu jako bezzasadna.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była kwestia wysokości odsetek należnych ubezpieczonemu z tytułu nieterminowego ustalenia mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

We wskazanym powyżej zakresie Sąd Okręgowy przeprowadził stosowne postępowanie dowodowe, a w swych ustaleniach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikające z przepisu art. 233 k.p.c. Nie popełnił też uchybień w zakresie ustalonych faktów. W konsekwencji Sąd odwoławczy oceniając jako prawidłowe ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd pierwszej instancji uznał je za własne,

co oznacza, iż zbędnym jest ich szczegółowe powtarzanie w uzasadnieniu wyroku Sądu odwoławczego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., sygn. I PKN 339/98, OSNAPiUS z 1999 r., z. 24, poz. 776). Sąd odwoławczy w pełni podziela także ocenę prawną, jakiej dokonał Sąd pierwszej instancji, uznając ją za wyczerpującą, a tym samym nie ma potrzeby powtarzać w całości trafnego wyводу prawnego (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2006 r., IV CK 380/05, LEX nr 179977; z dnia 16 lutego 2005 r., IV CK 526/04, LEX nr 177281).

Sąd Apelacyjny podkreśla, że dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy najistotniejsze znaczenie ma fakt, iż zaskarżona decyzja została wydana w wykonaniu prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 8 marca 2017 r., sygn. akt III AUa 1801/16. Wyrokiem tym - zmieniając w przedmiotowym zakresie wyrok Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 12 lipca 2016 r., sygn. akt IV U 2167/15 - Sąd Apelacyjny stwierdził odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Istotą niniejszej sprawy była wyłącznie kontrola prawidłowości wykonania przez pozwanego

ww. wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 8 marca 2017 r. Trzeba przy tym mieć na względzie, że w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych - które ma charakter odwoławczy i kontrolny - postępowanie sądowe ogranicza się do sprawdzenia zgodności z prawem decyzji wydanej przez organ rentowy. Przeniesienie sprawy na drogę sądową przez wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego ogranicza się do okoliczności uwzględnionych w decyzji, a między stronami spornych - poza tymi okolicznościami spór sądowy nie może zaistnieć. Stąd też wszelkie wnioski L. D. nie dotyczące kwestii odsetek należnych mu z tytułu nieterminowego ustalenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy - co zostało przesądzone prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 8 marca 2017 r. w sprawie III AUa 1801/16 - nie mogły być przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie. Sąd Apelacyjny - postanowieniem wydanym na rozprawie apelacyjnej w dniu 23 sierpnia 2018 r. - przekazał zatem nowe wnioski ubezpieczonego zawarte w pismach procesowych z dnia 20 kwietnia 2018 r. oraz z dnia 8 czerwca 2018 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. do nadania im właściwego biegu.

Przypomnieć można, że stosownie do treści art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, jeżeli ZUS - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Zgodnie natomiast z art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej

do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego. Przez wyjaśnienie „ostatniej niezbędnej okoliczności” trzeba rozumieć wyjaśnienie ostatniej okoliczności koniecznej do ustalenia samego istnienia prawa wnioskodawcy do świadczenia. Wydanie przez organ rentowy niezgodnej z prawem decyzji odmawiającej wypłaty świadczenia w sytuacji, gdy było możliwe wydanie decyzji zgodnej z prawem, w szczególności, gdy ubezpieczony wykazał wszystkie przesłanki świadczenia oznacza, że opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność, choćby nie można było mu zarzucić niestaranności w wykładni i zastosowaniu prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2005 r., sygn. akt I UK 159/04, OSNP nr 19/2005, poz. 308).

Z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynika, że organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, a zgodnie z ust. 2 ww. przepisu, jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do świadczenia oraz jego wysokość, organ rentowy dokonuje wypłaty świadczenia w terminie określonym w ust. 1.

Mając na uwadze powyżej przytoczone regulacje należy uznać, że Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął, iż - skoro ostatnia okoliczność niezbędna do wydania decyzji, tj. ustalenie niezdolności ubezpieczonego do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, powinna zostać ustalona orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS, które zostało wydane 24 września 2015 r. - to wydanie decyzji w przedmiocie przyznania ubezpieczonemu renty i wypłata należnego mu świadczenia winny nastąpić najpóźniej w dniu 24 października 2015 r.

Zarzuty ubezpieczonego co do innej daty początkowej, od której winny zostać naliczone odsetki należy uznać za bezpodstawne. Wyrok Sądu Rejonowego w T. z dnia 16 stycznia 2015 r., którym przyznano ubezpieczonemu prawo do świadczenia rehabilitacyjnego nie ma znaczenia dla kwestii odsetek z tytułu nieterminowego ustalenia prawa do innego świadczenia, jakim jest renta z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Również data złożenia przez ubezpieczonego wniosku o przyznanie renty - w świetle art. 118 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS - nie ma znaczenia dla ustalenia początkowej daty, od której należne mu są odsetki w związku z nieterminowym ustaleniem oprawa do tego świadczenia. Kwestia ta została wyraźnie uregulowana w przytoczonych powyżej przepisach prawa materialnego - odsetki należne są nie od dnia złożenia wniosku o świadczenie, ale od dnia następującego po upływie 30-dniowego okresu od dnia, kiedy powinna zostać wyjaśniona ostatnia okoliczność niezbędna do wydania decyzji. Nie ma podstaw do przyjęcia, że datą początkową, od której powinny być naliczane w omawianej sytuacji odsetki, może być dzień złożenia wniosku przez ubezpieczonego, nawet, jeśli już w tym dniu, organ dysponowałby kompletną dokumentacją medyczną wnioskodawcy. Raz jeszcze należy wyraźnie zwrócić uwagę na 30-dniowy termin wynikający z art. 118 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W konsekwencji stwierdzić należy, że brak jest podstaw do żądania przez ubezpieczonego odsetek za okres poprzedzający 27 października 2015 r.

W ocenie Sądu odwoławczego wyliczenia przedstawione przez organ rentowy są również zgodne z zasadami przewidzianymi w regulującym tę materię rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 12, poz. 104). Zgodnie z § 2 ust. 6 tegoż rozporządzenia, jeżeli świadczenie jest wypłacane osobie uprawnionej za pośrednictwem poczty lub na rachunek bankowy, za dzień wypłaty świadczeń uważa się dzień przekazania należności na pocztę lub do banku. Wypłata zaległego świadczenia została dokonana ubezpieczonemu w dniu 21 października 2016 r. Jest to zatem, prawidłowo przyjęta przez pozwany organ, data końcowa, do jakiej powinny zostać naliczone odsetki w związku z nieterminowym ustaleniem prawa i wypłatą renty.

Stosownie do treści § 3 cyt. rozporządzenia ustalenie należnych do wypłaty odsetek oblicza się przez pomnożenie kwoty opóźnionego świadczenia przez liczbę dni opóźnienia i przez roczną stopę procentową odsetek oraz przez podzielenie tego iloczynu przez 365. Sąd odwoławczy nie znajduje nieprawidłowości w obliczeniach pozwanego w tym zakresie, nie wskazywał na takowe zresztą także i sam wnioskodawca.

Reasumując, Sąd Apelacyjny uznał, że przyjęty przez organ rentowy sposób obliczenia odsetek za opóźnienie, w tym data początkowa i końcowa naliczanie odsetek, jest prawidłowy. Nie budzi w szczególności żadnych wątpliwości Sądu, że odsetki powinny zostać naliczone - tak jak przyjęto w zaskarżonej decyzji - od dnia 27 października 2015 r.

do dnia 21 października 2016 r.

W tym stanie rzeczy, nie znajdując podstaw do uwzględnienia zarzutów apelacji ubezpieczonego, Sąd Apelacyjny oddalił ją na podstawie art. 385 k.p.c., jak w pkt 1 wyroku.

W pkt 2 wyroku Sąd Apelacyjny zasądził od L. D. na rzecz organu rentowego kwotę 240 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego za II instancję, działając w tym zakresie na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99, art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c. w związku z § 2 ust. 2 oraz § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).

SSA Małgorzata Gerszewska SSA Daria Stanek SSO del. Monika Popielińska